

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 180 din 16.03.2022

Dosar nr.: 1036/2020

Petiția nr.: 8292/31.12.2020

Petent: Fundația SZEKLER MONITOR

Reclamați:

Obiect: Petentul reclamă comportamentul manifestat în public având caracter hărțuitor, de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură națională, având ca scop atingerea demnității ori crearea unei atmosfere ostile, degradante și ofensatoare, față de comunitatea maghiară din țară, facilitând exprimarea de mesaje discriminative, degradante, ofensatoare și de ură, toate acestea prin publicarea unor texte pe paginile personale de Facebook privind **"inițiativa cetățenească Minority SafePack"**.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul petentului

1. Fundația SZEKLER MONITOR, Gheorgheni, p-ța Libertății, nr. 22, jud. Harghita, adresa email: szekler.monitor@sic.hu

Numele, domiciliul procedural ales al părților reclamate

2.

3. reprezentat convențional prin avocat "Hădărău Horea", cu delegație la dosar nr. 246405/2021, cu domiciliul procedural ales la sediul Cabinetului Individual de Avocat, mun. Tîrgu Mureș, str. Ștefan cel Mare, nr. 1, jud. Mureș, CP 540067,

II. Procedura de citare

4. Prin adresele nr. 624/28.01.2021 s-a realizat citarea părților în conformitate cu măsurile dispuse având în vedere contextul evoluției situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, cu solicitarea de a fi transmise completări la petiție, respectiv punctul de vedere în scris (precum și orice alte acte sau dovezi), soluționarea speței urmând a se face în lipsă, odată cu exprimarea acordului părților din dosar, în termenul dat.

5. Totodată, prin citație, s-a solicitat petentului transmiterea la dosar a Statutului Asociației în vederea dovedirii calității procesuale active în fața Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării pentru sesizarea unui posibil caz de discriminare, în baza art. 8 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor.

6. Având în vedere solicitarea primului reclamat cu nr. 1484/24.02.2021, s-a fixat

termen de audiere la sediul C.N.C.D. pentru data de 19.07.2021.

7. Plicul adresat celui de-al doilea reclamat pe adresa de corespondență a Partidului Mișcarea Populară (mun. Tîrgu Mureș, str. Primăriei nr. 2, etj. 2, cam. 3, jud. Mureș) s-a returnat la sediul instituției cu mențiunea destinatar mutat, fapt pentru care citațiile către ambii reclamați au fost transmise și pe e-mail în data de 13.07.2021, aceștia confirmând primirea corespondenței în aceeași dată. Procedura a fost complet și legal realizată, părțile lipsă.

8. Urmare a solicitării petentului de furnizare de către C.N.C.D. a datelor referitoare la reclamații din prezenta cauză, solicitări înregistrate cu nr. 1693/04.03.2021, respectiv 2668/07.04.2021, a fost formulat răspunsul cu nr. 1693/14.04.2021.

9. Prin adresa nr. 6782/13.09.2021 au fost comunicate petentului punctele de vedere formulate de reclamați, în vederea transmiterii concluziilor scrise, transmise pe e-mail în data de 09.09.2021.

10. În urma primirii citației cu termen la sediul C.N.C.D., petentul precizează prin e-mailul înregistrat sub nr. 5262/13.07.2021, că își menține poziția exprimată anterior.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

11. Prin adresa înregistrată la C.N.C.D. cu nr. 1997/15.03.2021, asociația petentă precizează că, în urma monitorizării spațiului public din România, inclusiv a rețelelor de socializare, pentru a identifica fapte care vizează comunitatea maghiară din România și încalcă prevederile O.G. nr. 137/2000 sau ale Codului Penal, a identificat trei postări ale persoanelor reclamate, care fac afirmații tendențioase aparent despre politicieni români și despre Parlamentul European, dar de fapt despre maghiari, cu scopul de a trezi reacții negative față de aceștia în rândul cititorilor.

12. Astfel, în prima postare pe rețeaua de socializare Facebook, primul reclamat scrie despre o inițiativă cetățenească (fără a fi în legătură cu Ungaria sau cu politicienii acelei țări), susținută de peste 1 milion de cetățeni din toate țările UE.

13. Petentul precizează că autorul prezintă această inițiativă în mod deformat, drept o acțiune antiromânească având ca scop dezmembrarea României și cheamă "la luptă" cititorii pentru apărarea țării. În esență, petentul apreciază că postarea este un șir de afirmații faptic neadevărate, manipulative și denigratoare, ținând trezirea de sentimente negative față de maghiari și de politicienii români care ar fi trădat țara, postarea încheindu-se cu exclamația: "*Dați-ne «muniție» și vom lupta până la capăt, aveți cuvântul meu de onoare!*".

14. Având în vedere reacțiile cititorilor, petentul consideră că postarea și-a atins scopul, în sensul că a reușit să trezescă sentimente negative față de maghiari, mobilizând cititorii împotriva acestora, prezentând câteva exemple pe care le apreciază relevante: "*ăștia nu bagă bătul prin gard ...ăștia rup gardul cu totul!*", "*Sus steagul fraților*", "*suntem atacați din toate părțile*", "*Ne vor lua Ardealul*", "*Lor le dă tot, de la noi se ia tot*".

15. Raportat la celelalte două postări pe rețeaua de socializare Facebook, cel de-al doilea reclamat a scris despre aceeași inițiativă cetățenească, în aceeași notă, cu diferența că face și mai multe afirmații faptic neadevărate despre inițiativă, ceea ce este și mai reprobabil prin prisma profesiei de politician, ceea ce-l face mai credibil în ochii

cititorilor neavizați, astfel că efectul negativ al acelor postări este și mai puternic.

16. În acest sens, petentul prezintă câteva exemple concrete:

- Afirmă că această inițiativă ar fi un instrument politic (pe deasupra revizionist) al regimului Orbán din Ungaria, în condițiile excluderii politicianilor din mecanismul creat de UE special de a da posibilitatea cetățenilor să aibă inițiative care privesc întreaga Uniune. Concret, petentul punctează faptul că această inițiativă a fost lansată de către o federație a organizațiilor minorităților naționale (FUEN) care are sediul în Danemarca, organizațiile membre fiind cele care au elaborat inițiativa și s-au ocupat de strângerea semnăturilor, fără vreo ingerință din partea politicului din vreo țară.
- Afirmă că inițiativa privește alocarea de fonduri pe criterii etnice, ceea ce este neadevărat, toate componentele inițiativei având la bază documentele UE care exclud orice discriminare pe bază etnică.
- Vorbește de atribuirea de mandate în Parlamentul European pentru minorități, afirmație fără nicio bază reală (alegerea europarlamentarilor fiind un atribut exclusiv al statelor membre, tot ce este reglementat la nivelul Uniunii fiind numărul de parlamentari pe care țările membre au dreptul să le aleagă), dar suficient pentru a trezi sentimente negative față de minorități.
- Având în vedere comentariile cititorilor, petentul consideră că cele două postări și-au atins scopul, au creat nu numai disensiuni în cititorii români, dar și tensiuni interetnice, atrăgând comentarii discriminative gen "*afară cu ungurii din țară*", denigratoare și ostile, respectiv în contradictoriu și pe alocuri degradante ("*minoritățile ciocul mic*") între cititorii etnici români și maghiari.

17. Petentul mai adaugă că ambele persoane reclamate din punct de vedere formal critică în primul rând politicianii români care, în opinia lor, trădează interesul național prin susținerea acelei inițiative cetățenești, dar, de fapt, cei vizați sunt maghiarii, care se folosesc inclusiv de această metodă pentru a-și realiza presupusele interese, care în opinia persoanelor reclamate sunt la modul general contrare intereselor "românești", astfel orice întâmplare care corespunde maghiarilor știrbește în același timp interese românești.

18. Astfel cum rezultă din postările lor, petentul este de părere că reclamații au în mod vizibil convingerea că există un conflict apriori și etern între români și maghiari, ceea ce face imposibilă conviețuirea pașnică a celor două popoare.

19. Petentul încadrează în drept susținerile prin raportare la prevederile O.G. nr. 137/2000:

- art. 2 alin. 4, având în vedere faptul că acel comportament (atât activ, cât și pasiv) de a publica pe pagini de internet aceste texte, prin efectul pe care le generează, defavorizează nejustificat și supune unui tratament degradant comunitatea cetățenilor români de etnie maghiară (a se vedea: "*Nu-ti convine? Mută te în Ungaria.*", "*Afară cu ungurii din România*", "*Minoritățile ciocul mic*").
- Art. 2 alin. 5, acuzațiile conform cărora "maghiarii" la modul general refuză ostentativ să folosească limba română respectiv cele gen "ciocul mic" atingând dreptul la demnitate al persoanelor aparținând comunității cetățenilor români de etnie maghiară. În opinia sa, generalizărișe la adresa unor grupuri etnice produc efecte extrem de nocive în societate: sunt considerați inamici ai țării inclusiv

persoane a căror singură "vină" este de a se naște într-o comunitate etnică.

- Art. 15, comportamentul fiind manifestat în public (din moment ce paginile Facebook sunt accesibile tuturor) vizând atingerea demnității ("*rup gardul cu totul*", "*dușmani*", "*Trebuie oprți cu orice preț*", "*Nu-ți convine? Mută te în Ungaria.*"), crearea unei atmosfere de intimidare, ostilă, degradantă, umilitoare, ofensatoare, îndreptate împotriva membrilor comunități de etnie maghiară, legat de apartenența acestora la o anumită etnie.

20. De asemenea, petentul se raportează și la Decizia 62/18.01.2007 a Curții Constituționale care promovează respectarea dreptului la demnitate, precum și la Convenția europeană a drepturilor omului, art. 10 alin. 2, respectiv jurisprudența C.E.D.O.:

- Cazul Magyar Tartalomszolgáltatók Egyesülete și Index.hu SRT contra Ungariei din 2016, din care rezultă că nu se poate invoca libertatea de exprimare garantată de articolul 10 din Cartă în cazurile în care o afirmație, un comentariu, etc. are unicul scop de a jigni, de a insulta. În plus, petentul apreciază că reclamații nu pot invoca că sunt doar deținătorii paginilor de internet pe care au fost publicate textele care stau la baza acestei sesizări, având în vedere dispozițiile art. 12 din Legea nr. 365/2002 (care transpune în legislația internă Directiva 2000/31/CE) privind derogarea de răspundere pentru furnizorii de servicii ale societății informaționale presupun îndeplinirea anumitor condiții, așa cum rezultă și din practica CJUE, care prevede, că limitările răspunderii civile prevăzute la articolele 12-14 din Directiva 2000/31 nu vizează situația unui site al cărui proprietar are cunoștință despre informațiile care sunt publicate acolo și exercită controlul asupra acestora. În cazul de față, petentul punctează faptul că persoanele reclamate sunt administratorii acestor pagini de internet.

- De asemenea, raportat la obligațiile ce incumbă administratorului unui site pentru postările terților, petentul indică drept relevantă Hotărârea pronunțată de C.E.D.O. în cazul ***Delfi contra Estonia***, ale cărei circumstanțe le consideră asemănătoare prezentei cauze.

21. Aspectele invocate în drept, transpuse la prezenta cauză, sunt prezentate de petent după cum urmează:

- persoanele reclamate acordă permisiune altora să comenteze pe paginile lor Facebook;
- persoanele reclamate acceptă pe paginile lor comentarii practic anonime, ceea ce face foarte greu identificarea persoanelor care comentează, iar procedând așa, de fapt invită persoanele care comentează la exprimări de genul celor citate mai sus, pentru că pot face acest lucru fără urmări pe plan personal;
- mai mult, scopul postărilor reclamate pare a fi tocmai acela de a genera comentarii discriminative și de ură, altfel nu se poate explica faptul, că textele reclamate sunt formulate așa cum sunt, în mod tendențios și cu multe afirmații faptic neadevărate, respectiv că autorii textelor nu intervin în nici un fel împotriva comentariilor care încalcă legea.

22. Prin urmare, petentul apreciază că se impune sancționarea persoanelor reclamate, ceea ce, în lumina hotărârii pronunțată de CEDO în cazul ***Delfi contra Estonia***, dar având în vedere și prevederile art. 30, alin. 6 și 7 din Constituția României, nu constituie

o încălcare a dreptului la liberă exprimare, dar este în măsură a curma activitatea contravențională care constă în publicarea pe siturile lor de texte discriminative, ofensatoare și cu tentă de hărțuire.

23. Având în vedere prevederile art. 26 alin 1. din O.G. nr. 137/2000, petentul solicită sancționarea reclamațiilor, obligarea acestora de a îndepărta de pe paginile lor de internet toate textele și comentariile care cad sub incidența O.G. nr. 137/2000 (tote comentariile, nu doar cele date ca exemplu) și obligarea acestora de a publica hotărârea adoptată în mass media, persoanele reclamate fiind recidiviste, cu o activitate contravențională cvasi-permanentă întrucât publică în mod regulat texte de genul celor reclamate și constatarea faptelor de discriminare, hărțuire, tratament degradant, propaganda naționalist-șovină și de instigare la ură rasială sau națională, comise pe bază de apartenență la o comunitate etnică.

24. Prin e-mailul înregistrat la C.N.C.D. sub nr. 1693/04.03.2021, respectiv 2668/07.04.2021, petentul solicită date despre persoana reclamată având în vedere multitudinea de petiții adresate C.N.C.D., informează că este de acord cu soluționarea în lipsă și atașează ultima modificare a actului constitutiv al Fundației în vederea clarificării calității procesuale active în prezenta cauză.

Sușinerile reclamaților

Sușinerile primului reclamat

25. Prin e-mailul înregistrat la C.N.C.D. sub nr. 1484/24.02.2021, primul reclamat precizează că alege audierea cu prezență fizică la sediul C.N.C.D. atunci când condițiile epidemiologice o vor permite, iar prin punctul de vedere formulat și înregistrat cu nr. 5875/04.08.2021, declară că în textul care face obiectul prezentei cauze, nu a făcut referiri sau aprecii la adresa minorității maghiare, ci doar și-a exprimat opinia cu privire la o inițiativă legislativă cetățenească, precum și la numirea politică a unui membru al U.D.M.R. într-o funcție de ministru.

26. Concret, reclamatul consideră că simplul fapt că are o părere negativă despre aceste 2 aspecte nu presupune discriminarea unei minorități sau incitarea la ură împotriva sa deoarece, opinia sa, nu încalcă drepturile deja dobândite de minoritatea maghiară și nici nu le îngrădește în vreun fel.

27. Reclamatul adaugă că își exprimă opinia în mod frecvent cu privire la anumite legi sau la oamenii politici, nu la vreo minoritate în general, iar în cazul în care s-ar instaura cenzura care nu i-ar mai permite, în acel context, să-și exprime critici la adresa politicienilor, legilor sau proiectelor de lege, să fie informat oficial.

Sușinerile celui de-al doilea reclamat

28. Cel de-al doilea reclamat formulează punct de vedere înregistrat la C.N.C.D. sub nr. 5354/15.07.2021 prin avocat și solicită admiterea excepției lipsei calității procesuale pasive în privința faptelor reclamate care aparțin unor terțe persoane, respectiv comentariile acestora la postările realizate de acesta, iar pe fond, respingerea sesizării ca nefondată, atașând pe e-mail și o serie de informații de pe anumite site-uri pe care dorește să le depună în probațiune.

29. Având în vedere afirmațiile petentului că ar fi săvârșit acte de discriminare, prin distribuirea de afirmații care nu corespund adevărului, afirmații lipsite de „vreo bază

reală”, promovând astfel minciuni care să nască controverse în opinia publică, reclamatul dorește să supună analizei C.N.C.D. fundamentele reale care au stat la baza postărilor sale.

30. Referitor la postarea din 19.12.2020, petentul afirmă că „*Organizațiile membre ale FUEN au fost cele care au elaborat inițiativa și tot ei s-au ocupat de strângerea semnăturilor, fără vreo ingerință din partea politicianului din vreo țară.*”

31. În acest sens, reclamatul face următoarele precizări:

- pe site-ul domnului **europarlamentar** se precizează faptul că acesta ocupă începând cu anul 2016 funcția de **președinte al FUEN**;
- într-un interviu preluat de hotnews.ro, domnul afirmă faptul că „*Este adevărat că inițiativa a luat naștere în Ardeal, în cadrul UDMR (...) Nu e un secret că Ungaria sprijină această inițiativă. Nu e de mirare: în afara granițelor Ungariei trăiesc milioane de maghiari, iar bunăstarea lor e importantă pentru Ungaria.*”;
- Pe site-ul oficial www.udmr.ro într-o publicație din **06.11.2018** se precizează că „*Miercuri, 4 aprilie, la sediul central al UDMR Cluj (...) va fi prezentat în cadrul unei conferințe de presă, numărul final al semnăturilor (...) La sediul din Uniunii din Cluj reprezentanții presei vor fi informați de președintele UDMR, reprezentantul adjunct al Comisiei pentru inițiativa cetățenilor.*”
- www.G4Media.com a publicat un articol în care se afirmă: „*Comisia Europeană arată într-un răspuns oficial că nu va adopta nicio modificare legislativă cerută de inițiativa cetățenească Minority SafePack, privind întărirea drepturilor minorităților în Uniunea Europeană, care este sprijinită de Guvernul Ungariei (...) Istoricul acestei inițiative cetățenești sponsorizate de Budapesta (premierul Viktor Orbán a făcut campanie activă) este extrem de sinuos și începe în 2011, când trei entități (UDMR, Uniunea Federativă a Națiunilor Europene și Tineretul Naționalităților Europene) au demarat o inițiativă...*”;
- un articol publicat în data de 15.01.2021 pe site-ul adevarul.ro poartă titlul „*Comisia Europeană refuză toate propunerile din Inițiativa cetățenească Minority SafePack sprijinită de Viktor Orbán și UDMR*”;

32. Având în vedere cele menționate, reclamatul dorește să evidențieze faptul că nu a declarat un neadevăr atunci când a susținut că inițiativa cetățenească Minority SafePack este sprijinită de Guvernul Ungariei, prin premierul Viktor Orbán - „*Acesta este un instrument al politicii naționale-revizioniste a regimului Viktor Orbán*”, ci un aspect de notorietate, cunoscut opiniei publice, existând numeroase surse și chiar persoane implicate în proiect care recunosc dimensiunile politice ale inițiativei sus-numite.

33. Concret, reclamatul precizează că inițiativa cetățenească Minority SafePack, astfel precum aceasta a fost formulată de către inițiatorii ei și reținută de Comisia Europeană în decizia 2017/652 și în Comunicarea Comisiei 2021/171, viza următoarele propuneri de acte juridice:

- (a) „o recomandare a Consiliului privind „protejarea și promovarea diversității lingvistice în cadrul Uniunii”, întemeiată pe articolul 167 alineatul (5) a doua liniuță din TFUE și pe articolul 165 alineatul (4) a doua liniuță din TFUE;” Acest act juridic, astfel precum afirmă și Comisia Europeană în comunicarea din data de 14.01.2021, are drept obiectiv stabilirea de „*modalități de protejare și de*

promovare a diversității culturale și lingvistice, în special pentru a proteja utilizarea limbilor regionale și minoritare în domeniul administrației publice, al serviciilor publice, al educației, al culturii, al justiției, al mass-mediei, al asistenței medicale, al comerțului și al protecției consumatorilor (inclusiv al etichetării).”

- (b) „o decizie sau un regulament al Parlamentului European și al Consiliului întemeiat pe articolul 167 alineatul (5) prima liniuță din TFUE și pe articolul 165 alineatul (4) prima liniuță din TFUE și având ca obiect adaptarea „programelor de finanțare pentru a facilita accesul comunităților mici de limbi regionale și minoritare la acestea”; Comisia Europeană reține cu privire la această propunere că *„Organizatorii inițiativei Minority SafePack consideră că programele de finanțare existente în domeniul educației, al culturii, al mass-mediei și al tineretului, precum și eforturile programelor de a include comunitățile minoritare sunt prea complexe și prea împovărătoare pentru comunitățile culturale și lingvistice mici. În plus, în programele actuale încă există criterii care exclud limbile minoritare, cum ar fi, de exemplu, în programul pentru cultură.”*
- (c) „o decizie sau un regulament al Parlamentului European și al Consiliului întemeiat pe articolul 167 alineatul (5) prima liniuță din TFUE și pe articolul 165 alineatul (4) prima liniuță din TFUE și având ca obiect înființarea unui centru al diversității lingvistice care va consolida conștientizarea importanței limbilor regionale și minoritare și va promova diversitatea la toate nivelurile și care va fi finanțat în esență de Uniunea Europeană;” Cu privire la această propunere, Comisia Europeană a reținut că *„Având în vedere faptul că fondurile politicii de coeziune sunt puse în aplicare prin intermediul gestiunii partajate, responsabilitatea punerii în aplicare a fondurilor și a asigurării respectării principiilor orizontale revine statelor membre și autorităților regionale și locale.”*
- (f) „o directivă, un regulament sau o decizie a Consiliului întemeiată pe articolul 20 alineatul (2) din TFUE și pe articolul 25 din TFUE și având ca scop consolidarea în interiorul Uniunii a locului cetățenilor care aparțin unei minorități naționale, în vederea asigurării faptului că preocupările legitime ale acestora sunt luate în considerare la alegerea deputaților în Parlamentul European;”

34. Reclamatul adaugă că aceste propuneri le-a reiterat în postarea din 19.12.2020, fără a-și propune ca scop crearea de „disensiuni în cititorii români, dar și tensiuni interetnice”, ci informarea opiniei publice cu privire la obiectul inițiativei Minority SafePack și stadiul acestuia de implementare.

35. În ceea ce privește postarea din 20.12.2020, reclamatul menționează că aceasta este un simplu mesaj adresat reprezentanților statului, în favoare cărora, prin vot, poporul român și-a cedat exercițiul suveranității și care sunt răspunzători în fața acestuia. Iar în calitate de cetățean român, respectiv guvernând, apreciază că are dreptul de a-și exprima opinia cu privire la activitatea guvernanților, aceștia din urmă fiind în fapt o prelungire a poporului român, ales pentru a satisface interesele generale ale acestuia.

36. Reclamatul nu contestă faptul că și-a exprimat dreptul la opinie față de ceea ce au decis reprezentanții României de la Bruxelles, formați în jurul partidelor politice PSD, PNL, URS-PLUS, însă obiectul criticii sale este chiar poziția politică exprimată prin vot

de către reprezentanții altor partide politice, respectiv europarlamentarii PSD, PNL, URS-PLUS.

37. Reclamatul dorește a se avea în vedere și faptul că deține calitatea de politician, sens în care se exprimă în această calitate, în vederea exercitării prerogativelor conferite.

38. În drept, reclamatul aduce în discuție principiul personalității răspunderii contravenționale în virtutea căruia nu i se poate imputa în vreun fel modul în care utilizatorii platformei de socializare, în calitate de terțe persoane/public, exprimă poziții față de postările sale.

39. Astfel, în ciuda faptului că nu este stipulat expres, reclamatul aduce în discuție faptul că în O.G. nr. 2/2001 este consacrat în mod indirect principiul personalității răspunderii contravenționale, contravenientul nefiind ținut să răspundă numai pentru fapta proprie, cu excepția situațiilor expres și limitativ prevăzute de lege.

40. În acest sens, indică Decizia nr. 197 din 09.04.2019 în care Curtea Constituțională a stabilit prin faptul că: *„dreptul contravențional este apropiat dreptului penal, fiind genul său proxim, diferența esențială dintre cele două ramuri fiind gravitatea mai redusă a faptelor contravenționale, cu consecințe importante în sancționarea faptelor.”* astfel că, prin analogie, sancțiunea contravențională stabilită trebuie să fie în mod cumulativ legală și personală.

41. De asemenea, în drept, reclamatul aduce în discuție neîndeplinirea condițiilor de tipicitate ale contravențiilor reclamate în legătură cu postările care fac obiectul cauzei, fapt pentru care consideră că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute în art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000.

42. Astfel, în privința contravenției prevăzute de art. 2 alin. (4) din O.G. nr. 137/2000 indicată de petent, reclamatul consideră că acuzația la adresa sa este nefondată întrucât:

- postările sale (considerate ca fiind reprezentarea obiectivă a comportamentului său) sunt rodul, în principal, a opiniei politice pe care o poate exprima fără îngrădiri și în subsidiar, a dreptului la liberă exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație; cu alte cuvinte, postările sunt exercitarea unor drepturi, efectuată în limitele legale;
- nu există un raport de cauzalitate între postările sale și presupusele efecte generate de aceste postări (în opinia petentului efectele constând în comentariile cititorilor). În acest sens, reclamatul argumentează prin faptul că cvasitotalitatea comentariilor constau în opinii proprii ale cititorilor care nu au legătură cu subiectul postării, schimb de replici ale cititorilor față de opiniile altor cititori și nu ale informării aduse de reclamate sau a opiniei sale. Prin prisma jurisprudenței C.E.D.O. invocată de petent în argumentare (cazul *MAGYAR TARTALOMSZOLGALTATOK EGYESULETE* și *INDEX.HU ZRT* contra Ungariei din 2016), reclamatul dorește a puncta faptul că hotărârea invocată trebuie analizată prin luarea în considerare atât a considerentului nr. 76, dar nu în mod parțial și părtinitor, ci integral și corelat cu considerentul nr. 77 (deoarece amândouă fac parte din același raționament), fapt care ar conduce la concluziile reale ale CEDO în această speță, și anume:
 - utilizarea frazelor vulgare nu este suficientă în evaluarea unei expresii ca

ofensatoare, fiind necesară analiza inclusiv a stilului comunicării;

- expresiile utilizate în comentarii, deși aparțin unui registru foarte scăzut de stil, sunt comune în comunicarea de pe multe portaluri de Internet, ceea ce reduce impactul care poate fi atribuit acestor expresii.

Prin urmare, în aprecierea reclamatului, jurisprudența CEDO invocată de petent ar demonstra în realitate contrariul celor afirmate prin petiție, respectiv faptul că numitele postări nu au produs efectele de defavorizare nejustificată sau de supunere la tratament degradant a comunității etnicilor maghiari;

43. În privința contravenției prevăzute de art. 2 alin. (5) din O.G. nr. 137/2000, referitor la presupusa faptă de discriminare săvârșită prin postările sale, care ar aduce atingere dreptului la demnitate, bazată pe un presupus criteriu, reclamatul apreciază că acuzația este nefondată întrucât:

- această contravenție impune un caracter de continuitate; or, petentul face trimitere la 2 postări din care: una conține informații publice despre inițiativa Minority SafePack, informații oficiale, iar cealaltă conține opoziția sa cu privire la atitudinea europarlamentarilor aparținând partidelor politice PSD, PNL și USR-PLUS. Reclamatul dorește a se observa că, o simplă verificare a conținutului paginii sale de socializare, poate conduce la concluzia că este preocupat de toate aspectele vieții politice, sociale, economice etc.;
- în sine, postările nu au condus la crearea unui cadru intimidant, degradant sau ofensativ; petentul acreditează producerea unor astfel de consecințe prin generalizare, prin extrapolarea unor situații particulare;

44. În privința contravenției prevăzute de art. 15 din O.G. nr. 137/2000 prin prisma atingerii dreptului la demnitate pe criteriul etniei prin postările sale, reclamatul consideră că acuzația este nefondată întrucât:

- postarea unor informații preluate din surse oficiale, reale, cu privire la inițiativa cetățenilor europeni, ori opiniile personale despre actuala clasă politică ce reprezintă statul român în Parlamentul European, *de plano* nu poate constitui un comportament al cărui scop ar fi acela de a aduce atingere demnității unei persoane;
- nu se poate susține că prin numitele postări a fost creată o atmosferă de intimidare, de ostilitate, umilitoare etc. la adresa unui grup de persoane sau comunități;
- simplul dezacord asupra conținutului opiniei manifestată nu poate fi pervertită în clamarea unei atingeri a demnității unei comunități;

45. În probațiune, reclamatul solicită administrarea mijlocului de probă cu înscrisuri, informațiile conținute la adresele, link-urile inserate în e-mail pe care dorește a fi listate și depuse la dosar, precum și decizia Comisiei Europene 2017/652, respectiv comunicatul Comisiei Europene 2021/171 din 15.01.2021 și împuternicire avocațială.

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil. Dreptul național și internațional aplicabil / jurisprudența

46. Prevederile legislative și jurisprudența relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

1. Constituția României:

- **Art. 1 Statul român:** "(...) (3) *România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.*
(...)"
- **Art. 4 Unitatea poporului și egalitatea între cetățeni** "(...) (2) *România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială.*"
- **Art. 16 Egalitatea în drepturi:** "(1) *Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*
(2) *Nimeni nu este mai presus de lege. (...)*"
- **Art. 29 Libertatea conștiinței:** "(1) *Libertatea gândirii și a opiniilor, precum și libertatea credințelor religioase nu pot fi îngădite sub nici o formă. Nimeni nu poate fi constrâns să adopte o opinie ori să adere la o credință religioasă, contrare convingerilor sale.*
(2) *Libertatea conștiinței este garantată; ea trebuie să se manifeste în spirit de toleranță și de respect reciproc.*
(3) *Culte religioase sunt libere și se organizează potrivit statutelor proprii, în condițiile legii.*
(4) *În relațiile dintre culte sunt interzise orice forme, mijloace, acte sau acțiuni de învrăjbire religioasă.*
(5) *Culte religioase sunt autonome față de stat și se bucură de sprijinul acestuia, inclusiv prin înlesnirea asistenței religioase în armată, în spitale, în penitenciare, în azile și în orfeline.*
(6) *Părinții sau tutorii au dreptul de a asigura, potrivit propriilor convingeri, educația copiilor minori a căror răspundere le revine.*"
- **Art. 30 Libertatea de exprimare:** "(1) *Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile.*
(2) *Cenzura de orice fel este interzisă.*
(3) *Libertatea presei implică și libertatea de a înființa publicații.*
(4) *Nici o publicație nu poate fi suprimată.*
(5) *Legea poate impune mijloacelor de comunicare în masă obligația de a face publică sursa finanțării.*
(6) *Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.*
(7) *Sunt interzise de lege defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la*

discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri.

(8) Răspunderea civilă pentru informația sau pentru creația adusă la cunoștință publică revine editorului sau realizatorului, autorului, organizatorului manifestării artistice, proprietarului mijlocului de multiplicare, al postului de radio sau de televiziune, în condițiile legii. Delictele de presă se stabilesc prin lege.”

2. O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare

- **art. 2 alin. 1:** *”Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”*

- **Art. 2 alin. 8:** *”Prevederile prezentei ordonanțe nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație.”*

- **Art. 15 Dreptul la demnitatea personală –** *”Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”*

3. Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale:

- **Art. 10 Libertatea de exprimare** *”1. Orice persoană are dreptul la libertate de exprimare. Acest drept include libertatea de opinie și libertatea de a primi sau a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică Statele să supună societățile de radiodifuziune, cinematografie sau televiziune unui regim de autorizare.*

2. Exercițarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege care, într-o societate democratică, constituie măsuri

necesare pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, a moralei, a reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea informațiilor confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.”

- **Art. 14 Interzicerea discriminării:** *”Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta Convenție trebuie să fie asigurată fără nicio deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”*

- **Art. 17 Interzicerea abuzului de drept:** *„Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată ca implicând, pentru un stat, un grup, sau un individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmarește distrugerea drepturilor sau a libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de aceasta convenție.”*

4. Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale atestă faptul că dreptul la demnitate este una dintre valorile supreme, iar lezarea acestui drept poate fi sancționată chiar și penal: *„Obiectul juridic al infracțiunilor de insultă și calomnie, prevăzute de art. 205 și, respectiv, art. 206 din Codul penal, îl constituie demnitatea persoanei, reputația și onoarea acesteia. Subiectul activ al infracțiunilor analizate este necircumstanțiat, iar săvârșirea lor se poate produce direct, prin viu grai, prin texte publicate în presa scrisă sau prin mijloacele de comunicare audiovizuale. Indiferent de modul în care sunt comise și de calitatea persoanelor care le comit — simpli cetățeni, oameni politici, ziaristi etc. —, faptele care formează conținutul acestor infracțiuni lezează grav personalitatea umană, demnitatea, onoarea și reputația celor astfel agresați. Dacă asemenea fapte nu ar fi descurajate prin mijloacele dreptului penal, ele ar conduce la reacția de facto a celor ofensați și la conflicte permanente, de natură să facă imposibilă conviețuirea socială, care presupune respect față de fiecare membru al colectivității și prețuirea în justa măsură a reputației fiecăruia. De aceea, valorile menționate, ocrotite de Codul penal, au statut constituțional, demnitatea omului fiind consacrată prin art. 1 alin. (3) din Constituția României ca una dintre valorile supreme.”*

5. Recomandarea de politică generală ECRI nr. 15 privind combaterea discursului de ură adoptată de Comisia Europeană împotriva rasismului și intoleranței (ECRI) la 8 decembrie 2015 – extras: *„Având în vedere că discursul de incitare la ură trebuie înțeles în sensul prezentei recomandări de politică generală ca advocacy, promovare sau incitare, sub orice formă, a denigrării, a urii sau a defăimării unei persoane sau a unui grup de persoane, precum și orice hărțuire, insultă, stereotipuri negative, stigmatizare sau amenințare cu privire la o astfel de persoană sau grup de persoane, precum și*

justificarea tuturor tipurilor de exprimare anterioare, pe motiv de "rasă", origine națională, religie, apartenență."

6. Pactul internațional din 1966 privind drepturile civile și politice (ICCPR):

- **Articolul 19:** „1. Orice persoană are dreptul să-și exprime opiniile fără să intervină. 2. Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare; acest drept include libertatea de a căuta, de a primi și de a transmite informații și idei de orice fel, indiferent de frontiere, pe cale orală, scrisă sau tipărită, sub formă de artă, sau prin orice alt mijloc de comunicare la alegerea sa. 3. Exercițarea drepturilor prevăzute la alineatul (2) din prezentul articol poartă cu sine sarcini și responsabilități speciale. Prin urmare, aceasta poate fi supusă anumitor restricții, însă acestea nu pot fi decât prevăzute de lege și sunt necesare:
(a) pentru respectarea drepturilor sau a reputației altora;
(b) pentru protecția securității naționale sau a ordinii publice (ordre public) sau a sănătății publice sau a moralității.”
- **Articolul 20:** „1. Orice propagandă pentru război va fi interzisă de lege. 2. Orice advocacy de ură națională, rasială sau religioasă care constituie incitare la discriminare, ostilitate sau violență este interzisă prin lege.”

Principiile de analiză

47. Curtea Constituțională a statuat în mod constat că „*principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale*”. Totodată, Curtea Constituțională a reținut că „*principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:*

- *la situații egale trebuie să corespundă un tratament egal,*
- *la situații diferite, tratamentul juridic nu poate fi decât diferit. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat*”.

48. Prin urmare, se poate vorbi de o posibilă **discriminare directă** în condițiile în care o persoană este tratată în mod nefavorabil, prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară, iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria „*criteriului protejat*”.

49. Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele **condiții**:

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;
- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile.

50. Reținând în coroborare cu speța dedusă spre soluționare definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, Colegiul director se raportează, în ceea ce privește analiza unui act / a unei fapte care încalcă dreptul la un tratament egal, la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. nr. 137/2000. Astfel, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1 și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile*, dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

51. Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale (cunoscut în general sub denumirea de **Convenția europeană a drepturilor omului**, în continuare **Convenția**) prevede, la art. 10 alin. 2, limitarea libertății de exprimare:

52. Prin urmare, în conformitate cu acest tratat internațional, în Europa, libertatea de exprimare nu este un drept absolut. Nu este lipsit de relevanță nici faptul că libertatea de exprimare este singurul drept cu privire la care **Convenția** subliniază: „*comportă îndatoriri și responsabilități*”.

53. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie să îndeplinească următoarele condiții, elemente care sunt analizate în ordinea care urmează:

- existența unei limitări a libertății de exprimare;
- legalitatea restrângerii libertății de exprimare prin:
 - existența unei norme juridice care prevede restrângerea;
 - calitatea normei juridice, și anume
 - accesibilitatea;
 - precizitatea;
 - previzibilitatea normei;
- legitimitatea restrângerii, care trebuie să fie prevăzută de **Convenție** (pentru securitatea națională, integritatea teritorială, siguranța publică, apărarea ordinii, prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, moralei, reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale, pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești);
- necesitatea restrângerii într-o societate democratică.

54. Prin urmare, eventuala limitare a dreptului la exprimare trebuie să fie expres prevăzută de lege (prevedere legală care, la rândul ei, trebuie să fie previzibilă și accesibilă), să urmărească un scop legitim, să fie necesară într-o societate democratică și proporțională cu scopul urmărit¹.

55. Pentru o analiză completă, trebuie analizate punctual cerințele impuse de C.E.D.O., după cum urmează.

Ingerința să fie prevăzută de lege

56. Prima cerință, cea a **existenței unei prevederi legale**, care să reglementeze ingerința statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare este îndeplinită de art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 din O.G. nr. 137/2000, republicată.

¹ Corneliu Bârsan, *Convenția europeană a drepturilor omului*, vol. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801

57. Cu toate acestea, Colegiul apreciază că aceste texte de lege trebuie coroborate cu art. 2 alin. (8) din O.G. 137/2000 potrivit căruia „prevederile ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la liberă exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație”,

58. Colegiul apreciază că **ambele texte normative sunt previzibile și accesibile**, protejează o valoare fundamentală într-o societate democratică și sunt noțiuni care au și un caracter abstract.

Ingerința să urmărească un scop legitim

59. Raportat la a doua cerință, **scopul legitim urmărit** prin posibila ingerință a statului în libertatea de exprimare se urmărește protejarea demnității umane a tuturor cetățenilor din România, indiferent de genul acestora.

60. Protecția demnității unei persoane aparținând unei categorii de persoane, minorități sau chiar a unei comunități, constituie un scop legitim într-o societate democratică. Pentru a se produce o atingere, încălcarea demnității umane, ca drept constituțional protejat, conținutul declarațiilor publice în discuție, obiect al prezentei petiții, ar trebui să întrunească elementele prevăzute de art. 15 din O.G. nr. 137/2000, republicată:

- ✓ un comportament manifestat în public, având caracter de propagandă sau de instigare la ură pe criteriul etnic și religios;
- ✓ ori un comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare îndreptate împotriva unui grup de persoane legat de genul căruia îi aparține.

61. Colegiul director constată că primele două condiții (să existe o prevedere legală și să se urmărească un scop legitim) pentru a fi acceptată o ingerință a statului sunt îndeplinite.

Necesitatea ingerinței

62. Rămâne de competența Colegiului director să stabilească dacă interferența în libertatea de exprimare **este necesară într-o societate democratică**.

63. În acest demers, Colegiul director analizează dacă există motive „relevante și suficiente” care să justifice ingerința în libertatea de exprimare din perspectiva unei „nevoi imperioase” („*pressing social need*”).

64. Identificarea unei „nevoi imperioase”, respectiv necesitatea oricărei restricții privitoare la exercițiul libertății de exprimare trebuie să fie stabilită într-o manieră convingătoare, iar **autorității naționale îi revine atributul evaluării existenței unei „nevoi imperioase” susceptibile de o anumită marjă de apreciere.**²

65. În conformitate cu principiul subsidiarității, statele membre dispun de o „margine de apreciere” în stabilirea limitării libertății de exprimare. Autoritățile statelor membre au un contact direct și permanent cu realitățile sociale și sunt primele care se pronunță asupra

² Corneliu Bârsan, Convenția Europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, Vol. I., Ed. All Beck, București, 2005, pag. 801.

existenței unei „nevoi sociale presante”. Marja de apreciere se va stabili potrivit standardelor minime ale CEDO³.

Elemente luate în considerare la stabilirea necesității ingerinței statului în libertatea de exprimare:

66. Necesitatea restrângerii într-o societate democratică este elementul cel mai subiectiv din analiza CEDO. Având în vedere acest fapt, C.E.D.O. a elaborat un set de principii aplicabile în domeniu, dintre care le redăm pe cele ce urmează:

- a) libertatea de exprimare constituie unul din fundamentele esențiale ale societății democratice, și una dintre condițiile de bază ale progresului societății și ale autorealizării individuale;
- b) libertatea de exprimare nu vizează doar informațiile sau ideile primite favorabil sau considerate a fi inofensive sau indiferente, ci și cele care offensează, șochează sau incomodează statul sau orice parte a populației; acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și înțelegerii, fără de care nu poate exista o societate democratică; libertatea de exprimare are și excepții, dar care trebuie interpretate în mod strict, iar necesitatea oricărei restrângeri trebuie stabilite în mod convingător;
- c) exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități;

Aplicarea principiilor la spetă

67. În fapt, Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra posibilei discriminări prin încălcarea dreptului la demnitate pe criteriu etnic a minorității maghiare din România, prin publicarea unor texte pe paginile personale de Facebook ale reclamaților privind **”inițiativa cetățenească Minority SafePack”** și prin facilitarea de mesaje de instigare la ură rasială față de comunitatea maghiară din țară.

68. Astfel, Colegiul director reține spre analiză următoarele:

1. Postarea lui pe Facebook – prezintă ”inițiativa cetățenească Minority SafePack”:

”Atenție români, ni se pregătește ceva! Parlamentul European și Guvernul trădător de la București, împotriva României! La anul să fim gata de ripostă! Dați-ne ”muniție” și vom lupta până la capăt!

Două lovituri consecutive și puternice împotriva noastră: adoptarea Minority SafePack de către Parlamentul European și acordarea Ministerului Dezvoltării, UDMR. Proiectul Minority SafePack semnat de peste un milion de cetățeni ai UE, din care peste opt sute de mii, etnici maghiari (șase sute de mii din afara României) presupune câteva lucruri principale care atentează la siguranța națională a statului român. Se crează precedentul deosebit de periculos și ilegal totodată, ca Parlamentul European să legifereze în problema minorităților naționale în locul sau în paralel cu Parlamentul României, subminându-se deosebit de grav suveranitatea noastră națională. Se deschide poarta separatismului etnic mai întâi de facto, prin, aici venind al treilea punct, crearea unor cadre legislative prin care minoritatea maghiară din România poate atrage fonduri imense pentru propriile interese economice, culturale, religioase și

³ Vezi Handyside v. United Kingdom par. 48 și par. 49.

bineînțele lingvistice, construindu-se astfel un avantaj net față de români, avantaj ce poate genera autonomie etnică în cadrul statului român, stat care este obligat "subtil" să subvenționeze masiv interesele etniei maghiare prin decizia Parlamentului European; este constrâns practic să se sinucidă. Constrâns este mult spus de fapt, în condițiile în care oricum până acum a acordat largi privilegii comunității maghiare, privilegii, subliniez, nu drepturi. Toate acestea se suprapun peste faptul că Ministerul Dezvoltării revine UDMR, prin acest lucru, dirijându-se alte fonduri importante către arile de interes ale minorității maghiare. Toate acestea, din nou, se suprapun peste o realitate deja existentă, în care Ungaria a investit deja sute de milioane de euro în învățământul cu predare în limba maghiară dar și în economia cu "predare" în aceeași limbă, mai ales în domeniul agricol. Pe de altă parte, Reacția la această agresiune de tip război hibrid, (ni se ține din nou în maghiară o adevărată lecție de manual) se va izbi de legislația privind discriminarea și învățământul cu predare în limba maghiară dar și în economia cu "predare" în aceeași limbă, mai ales în domeniul agricol. Pe de altă parte, Reacția la această agresiune de tip război hibrid, (ni se ține din nou în maghiară o adevărată lecție de manual) se va izbi de legislația privind discriminarea și incitarea la ură, legislație radicalizată prin Minority SafePack. Vocile contra se vor a fi astupate atât de legislație cât și de rețelele de socializare prin blocări sau ștergerea anumitor conturi sau pagini. Avem în schimb planuri alternative. Curios este că unii nu au fost blocați niciodată de Fb, și-au păstrat conturile inițiale și doar arareori au fost blocați pentru doar câteva zile, dar asta e o altă discuție... de sistem.

Revenim la problemă, contracararea atacului împotriva României se va putea face prin organizare, susținere și prezență cât mai masivă în teren, la București, în Harghita și Covasna, la Valea Uzului. Suntem cu ochii pe ei, pentru Cauza Națională ne vom mobiliza întotdeauna. Avem nevoie de logistică, de oameni, de fonduri. Desigur, nu vom putea avea aceleași resurse ca ale lor, dar diferența va fi înima noastră de români, un ideal și o Datorie.

Dati-ne 'muniție' și vom lupta până la capăt, aveți cuvântul meu de onoare! Așa să ne ajute Dumnezeu!"

2. Comentariile cititorilor la postarea lui, cele subliniate de petent fiind:

- *"ăștia nu bagă bățul prin gard ... ăștia rup gardul cu totul!"*,
- *"Sus steagul fraților"*,
- *"suntem atacați din toate părțile"*,
- *"Ne vor lua Ardealul"*,
- *"Lor le dă tot, de la noi se ia tot"*.

3. Postarea din 19.12.2020 a lui pe Facebook:

"Ne așteaptă vremuri grele, trădătorii au votat împotriva României!

Parlamentul European a dezbătut Inițiativa civică europeană (care este, de fapt, ungară) privind drepturile minorităților „Minority SafePack”. Aceasta este un instrument al politicii naționalist-revizioniste a regimului Viktor Orban, pentru a obține noi privilegii pentru minoritatea maghiară din statele învecinate Ungariei, inclusiv autonomia de facto a Ținutului Secuiesc.

Rezoluția a fost votată în Parlamentul European obținând 524 de voturi pentru.

67 împotriva și 103 abțineri.

și europarlamentarii USR-Plus au votat „pentru” inițiativa maghiară „Minority SafePack” (vot pentru:).

Au votat „împotriva” doar europarlamentarii; ceilalți europarlamentari români au votat „abținere” sau au lipsit de la vot.

Această inițiativă prevede, între altele:

Alocarea fondurilor europene pentru dezvoltare regională pe criterii etnice, organizațiile minorităților având un rol activ, privilegiat, în distribuirea finanțării UE;

Utilizarea limbilor minorităților în administrația publică și justiție.

Această inițiativă vizează translatarea din competența suverană a statelor membre, în competența Uniunii Europene a problematicii protecției minorităților naționale. Este o strategie prin care se dorește legiferarea de drepturi colective pentru minorități, creșterea autonomiei regiunilor constituite pe criteriul etniei și crearea unei legislații europene într-un domeniu care este deja dublu reglementat, prin normele interne ale statelor membre, în acord cu constituțiile acestora, și prin normele de drept internațional ale Consiliului

Această inițiativă vizează translatarea din competența suverană a statelor membre, în competența Uniunii Europene a problematicii protecției minorităților naționale. Este o strategie prin care se dorește legiferarea de drepturi colective pentru minorități, creșterea autonomiei regiunilor constituite pe criteriul etniei și crearea unei legislații europene într-un domeniu care este deja dublu reglementat, prin normele interne ale statelor membre, în acord cu constituțiile acestora, și prin normele de drept internațional ale Consiliului Europei, ratificate de majoritatea statelor europene.

La nivel general, UE ar urma să poată acționa pentru coordonarea sau completarea cadrului național al drepturilor minorităților. Aceasta contravine Tratatelor UE, după cum s-a subliniat în repetate rânduri în dezbaterile din Parlamentul European.

Se cere, fără niciun temei, completarea unor norme europene, precum art. 19 din Tratatul de Funcționare a UE, prin includerea apartenenței etnice la sferele reglementate pentru acțiunea europeană anti-discriminare. Ideea contravine dreptului european.

O altă cerere ciudată vizează atribuirea unor mandate de europarlamentar pentru minoritățile din UE, trecând peste competența națională de organizare a sistemului electoral.

Pentru promovarea acestei inițiative s-au adunat 1,1 milioane de semnături, dintre care 700.000 provin din Ungaria și România. Pentru restul s-a recurs la ajutorul comunității maghiare din Slovacia și la organizații separatiste din UE - cele ale rusofonilor din Letonia, la cele catalane și basce din Spania.”

4. Postarea din 20.12.2020 a lui pe Facebook:

”Încotro ne îndreptăm?!

Într-o largă majoritate, pe politicienii României nu-i interesează că Uniunea Europeană, prin Parlamentul European, a deschis Cutia Pandorei și a făcut un

prim pas pentru materializarea autonomiilor teritoriale pe criterii etnice, prin adoptarea inițiativei promovate de Ungaria: „Minority SafePack”.

Pentru ai noștri ceea ce contează sunt doar funcțiile, beneficiile și obediența, supunerea lașă în fața unor astfel de aberații care subminează găunos, periculos, fundamentul constituțional și autoritatea statelor naționale.

Aștept cu interes o poziție publică în această privință din partea europarlamentarilor români ai PSD, PNL, USR-PLUS (care fie s-au abținut, fie au votat pentru), întrucât europarlamentarii PMP au votat tranșant și în deplină cunoștință de cauză împotriva adoptării rezoluției „calului troian”.

Să știm de-acum cine este responsabil pentru grozăviile care vor urma în această privință!”

5. Comentarii la postările lui:

- "afară cu ungurii din țară",
- "Nu-ti convine? Mută te în Ungaria.",
- "Afară cu ungurii din România",
- "Minoritățile ciocul mic"
- "rup gardul cu totul",
- "dușmani",
- "Trebuie oprți cu orice preț".

69. Colegiul director reține că obiectul prezentei cauze vizează afirmațiile reclamaților tendențioase, aparent despre politicieni români și despre Parlamentul European, dar de fapt despre maghiari, cu scopul de a trezi reacții negative față de aceștia în rândul cititorilor.

70. Concret, petentul apreciază că ambele persoane reclamate din punct de vedere formal critică în primul rând politicienii români care, în opinia lor, trădează interesul național prin susținerea acelei inițiative cetățenești, dar, în realitate, cei vizați sunt maghiarii, care se folosesc inclusiv de această metodă pentru a-și realiza presupusele interese, care în opinia persoanelor reclamate sunt la modul general contrare intereselor "românești", astfel orice întâmplare care corespunde maghiarilor știrbește în același timp interese românești

71. În drept, coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

72. În considerarea incidenței obiectului petiției la câmpul de aplicare al O.G. nr. 137/2000 republicată, trebuie precizat că jurisdicția exercitată de C.N.C.D. este administrativ – jurisdicțională ce presupune o procedură specială, care se bazează pe principiul independenței organului care emite actul față de părțile din litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare.

73. Examinând conținutul petiției și legislația în vigoare, Colegiul director urmează a analiza modul în care mesajul transmis prin declarațiile reclamaților, respectiv comentariile cititorilor la postările acestora pe paginile de Facebook ar fi putut aduce

atingere dreptului la imagine a minorității maghiare prin lezarea demnității, astfel cum prevede art. 15 din O.G. nr. 137/2000, republicată.

74. Concret, pe fond, Colegiul este chemat să se pronunțe asupra raportului dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitate personală, iar analiza urmărește să stabilească dacă în acest caz s-a depășit limita libertății de exprimare și, în consecință, s-ar impune o ingerință a statului prin aplicarea unei măsuri proporționale cu scopul urmărit.

75. Având în vedere necesitatea analizei limitei dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitate, Colegiul director s-a raportat la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare C.E.D.O.).

76. În scopul de a determina dacă declarațiile reclamatului, obiect al prezentei sesizări constituie un "discurs de ură", element de incitare la ură, Colegiul va examina: obiectivul urmărit de reclamați, contextul în care a avut loc, conținutul afirmațiilor, rolul în societate al persoanelor, autoare ale afirmațiilor.

77. Obiectivul urmărit de reclamați este important, astfel că se va analiza dacă aceștia au dorit să realizeze portretizarea minorității maghiare într-o ipostază degradantă, cu incitarea la ură bazată pe etnia acestei minorități. În acest punct, Colegiul director nu analizează intenția de a discrimina a părții reclamate, acest aspect nu are relevanță în stabilirea unei fapte de discriminare.

78. Luând act de conținutul postărilor, având în vedere modul de adresare folosit, mesajul transmis, Colegiul director constată, referitor la primul reclamat, că acesta și-a exprimat opinia cu privire la o inițiativă legislativă cetățenească, precum și la numirea politică a unui membru al U.D.M.R. într-o funcție de ministru și nu a urmărit prezentarea minorității maghiare într-o ipostază degradantă.

79. Raportat la cel de-al doilea reclamat, Colegiul ia act de apărarea acestuia și reține, referitor la postarea din data de 19.12.2020, având în vedere limbajul folosit și conținutul efectiv al postării, că a oferit o serie de informații opiniei publice cu privire la obiectul inițiativei Minority SafePack și stadiul acestuia de implementare.

80. Concret, cel de-al doilea reclamat a susținut că inițiativa cetățenească Minority SafePack este sprijinită de Guvernul Ungariei, prin premierul Viktor Orban - „*Acesta este un instrument al politicii naționale-revizioniste a regimului Viktor Orban*”, prezentând un aspect de notorietate, cunoscut opiniei publice, alături de dimensiunile politice ale inițiativei.

81. În mod similar, Colegiul director analizează cea de-a doua postare a celui de-al doilea reclamat, postare din data de 20.12.2020 și constată că acesta și-a exprimat opinia cu privire la activitatea guvernanților, considerându-i în fapt o prelungire a poporului român, aleși pentru a satisface interesele generale ale acestuia.

82. Având în vedere conținutul postării, Colegiul reține că aceasta a fost un mesaj adresat reprezentanților statului, reclamatul exprimându-și în același timp opinia față de ceea ce au decis reprezentanții României de la Bruxelles în ceea ce privește inițiativa cetățenească Minority SafePack, critica sa fiind îndreptată către poziția politică exprimată prin vot de către europarlamentarii reprezentanți ai partidelor politice PSD, PNL, URS-PLUS.

Conținutul și contextul în care a avut loc afirmația

83. Colegiul reține că declarațiile reclamațiilor, precum și comentariile survenite pe marginea postărilor au fost făcute în public, în mediul virtual, pe paginile personale de Facebook.

84. Trebuie reamintită jurisprudența bine stabilită a CEDO conform căreia, pentru a aprecia existența unei „*nevoi sociale imperioase*”, care să justifice o ingerință în exercitarea libertății de exprimare, **trebuie să se facă distincția între fapte și judecăți de valoare**. Dacă materialitatea primelor poate fi dovedită, ultimele nu se pretează la o demonstrare a exactității lor (a se vedea, printre altele, Cumpănă și Mazăre împotriva României [MC], nr. 33.348/96, § 98, CEDO 2004-XI, și De Haes și Gijssels împotriva Belgiei, Hotărârea din 24 februarie 1997, Culegere 1997-I, p. 235, § 42).

85. Astfel, oricine dorește să-și exercite drepturile în temeiul art. 30 din Constituția României, respectiv art. 10 din CEDO este supus unor obligații și responsabilități, cum ar fi cea de a se abține de la a transmite mesaje care rănesc pe alții fără motiv.

86. În speța de față, mesajele reclamațiilor au fost despre fapte certe, fără a depăși limitele admise pentru exprimarea conținutului informațional.

87. Astfel, Colegiul apreciază că în prezenta cauză, raportat la cele 3 postări reclamate, nu s-a depășit sfera libertății de exprimare, modul de exprimare nefiind unul denigrator, care să presupună elemente de incitare la ură îndreptată împotriva comunității maghiare.

88. Prin urmare, în cauză nu se justifică limitarea libertății de exprimare în raport cu pericolul social al faptei și cu scopul urmărit, mai ales în condițiile în care nu există elemente de incitare la ură pe criteriul etnic.

89. Una din principalele caracteristici ale democrației constă în posibilitatea pe care ea o oferă de a rezolva prin dialog, fără a se recurge la violență, problemele pe care le are de soluționat un stat, **chiar și atunci când acestea sunt extrem de dificile sau stânjenitoare, iar democrația se ”hrănește” din libertatea de exprimare**”. (ibidem, pct. 66). Marginea de apreciere a statelor este semnificativ redusă (îngustă) atunci când autorul declarației este o personalitate, opiniile formulate având un larg impact.

Rolul în societate al persoanei, autor al afirmației

90. Colegiul director se raportează în analiza limitelor libertății de exprimare la calitatea reclamațiilor, fiind vorba de persoane publice, primul reclamat o persoană activă în spațiul virtual prin acțiunile sale naționale, iar cel de-al doilea politician, ambii formatori de opinie, care, în aprecierea Colegiului, au manifestat în speța de față responsabilitate în ceea ce privește exprimarea în spațiul public, chiar și prin abordarea unui subiect delicat, care a vizat exprimarea propriilor opinii și informații precise cu privire la inițiativa Minority SafePack reținută de Comisia Europeană în decizia 2017/652 și în Comunicarea Comisiei 2021/171, informarea opiniei publice cu privire la obiectul acestei inițiative și stadiul de implementare.

91. De asemenea, în luarea deciziei, Colegiul director se raportează la art. 30 din *Constituția României* care asigură libertatea de exprimare, și prevede, în același timp, și limitele acestei libertăți.

92. Din această perspectivă, libertatea de exprimare are un rol substanțial în rândul drepturilor fundamentale cuprinse în Constituție și constituie trunchiul comun pentru exercitarea drepturilor fundamentale din sfera comunicării. În această sferă se includ:

dreptul la libertatea presei, dreptul la libera exprimare a creațiilor artistice sau cele din zona literaturii, libertatea de predare a științei și libertatea creației. De asemenea, de acest trunchi comun se leagă și libertatea conștiinței, a religiei și libertatea de întrunire. Acest grup de drepturi asigură participarea avizată a cetățeanului la procesele sociale și politice.

93. Cu toate acestea, exercitarea libertății de exprimare comportă și limite, printre acestea regăsindu-se și dreptul la imagine, fapt pentru care este important a se vedea dacă un subiect incomod sau sensibil spre exemplu, contribuie la o dezbatere de interes public.

Concluzii

94. În speța de față, Colegiul director apreciază că subiectul abordat este unul de interes, chiar și prin exprimarea propriilor opinii de către cei doi reclamați.

95. Colegiul se raportează la informațiile transmise de cel de-al doilea reclamat atât prin prima postare, cât și prin cea de-a doua, subiectul abordat, chiar fiind sensibil, vizând în concret, un aspect de notorietate, cunoscut opiniei publice în ceea ce privește inițiativa cetățenească Minority SafePack.

96. Prin raportare la articolele la care face referire în apărarea sa cel de-al doilea reclamat, Colegiul apreciază că postările acestuia, reclamate în prezenta cauză, au avut la bază fapte certe, chiar pe site-ul oficial www.udmr.ro din 06.11.2018 făcându-se referire la această inițiativă a cetățenilor, iar în alte articole de presă fiind evidențiat faptul că inițiativa cetățenească Minority SafePack este sprijinită de Guvernul Ungariei, prin premierul Viktor Orban.

97. Prin urmare, subiectul abordat, inclusiv prin modul de adresare al reclamațiilor și contextul în care au avut loc postările, s-a dovedit a fi de utilitate și total justificat în spațiul public, contribuind la o dezbatere de interes public, cu atât mai mult cu cât vizează nu doar drepturile minorităților etnice, cât și al cetățenilor români.

98. Pentru considerentele de mai sus, având în vedere conținutul postărilor, modalitatea de exprimare a autorilor acestora, Colegiul director apreciază că nu sunt încălcate prevederile art. 15 din O.G. nr. 137/2000, fapt pentru care nu se impune o interferență a statului în limitarea libertății de exprimare întrucât acestea **se încadrează în limitele libertății de exprimare**, astfel cum este consacrat acest drept în legislația internă și în convențiile internaționale privind protecția drepturilor omului, respectiv în jurisprudența internă și internațională.

99. În ceea ce privește capătul de cerere ce vizează comentariile cititorilor cu posibil conținut denigrator, venite ca reacție la cele 3 postări ale reclamațiilor, Colegiul director ia act de susținerile petentului care indică punctual afirmațiile pe care le consideră denigratoare și se raportează la jurisprudența CEDO incidentă în cauză.

100. În acest sens, cu relevanță în analiza cauzei de față, Colegiul reține faptul că, în cauza *Delfi as c. Estonia* sunt indicate drept criteriu de analiză aspectele referitoare la răspunderea furnizorului unui serviciu care constă în stocarea informațiilor furnizate de un destinatar al serviciului, sens în care se ia în considerare aspectul că furnizorul aceluși serviciu nu este răspunzător pentru informațiile stocate la cererea unui destinatar al serviciului, cu condiția ca furnizorul să ia măsuri de îndată ce ia cunoștință sau cunoaște astfel de fapte pentru eliminarea sau blocarea conținutului respectiv. Sub

rezerva prevederilor analizate de Curte, rațiunea luată în considerare este aceea că furnizorul are doar rol de intermediar și nu creează dar nici nu modifică acel conținut.

101. Astfel, Colegiul reține rolul deținătorilor conturilor de pe rețeaua de socializare Facebook care trebuie să fie unul constant activ în ceea ce privește obligația de a proceda la blocarea / eliminarea mesajelor rasiste ori instigatoare la ură ori/și de a avertiza utilizatorii că nu sunt permise exprimări rasiste inacceptabile și pentru existența cărora nu poate exista nicio justificare.

102. Cu toate acestea, trebuie făcută o delimitare clară între persoanele fizice deținătoare ale paginilor de socializare care sunt amatori în domeniu și profesioniști, persoane juridice care prestează activități cu relevanță comercială, în ceea ce privește procedura de moderare a postărilor urmărilor pe marginea articolelor publicate în spațiul virtual, procedura de verificare, înainte de publicarea online a fiecărui comentariu, respectiv filtrarea automată a comentariilor neconforme.

103. În plus, Colegiul director ia act și de Decizia nr. 2612/2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, împotriva Hotărârii C.N.C.D. nr. 106/17.03.2018 (în această Hotărâre, Colegiul a reținut fapta de discriminare și a sancționat fapta cu amendă contravențională în cuantum de 2000 lei), prin care instanța reține faptul că petentul trebuia mai întâi să solicite reclamatului ștergerea mesajelor cu conținut discriminatoriu, iar la refuzul reclamatului, petentul avea dreptul să sesizeze Consiliul. Astfel, instanța supremă reține următoarele: [*Referitor la răspunderea autorilor comentariilor, CEDO a stabilit că pentru constatarea răspunderii în cazul unui jurnalist care a contribuit la disimularea informațiilor ce aparțin unor terți este necesară **“existența unor motive deosebit de puternice”**. S-a mai reținut de către instanța europeană faptul că reclamații au șters comentariile în discuție de îndată ce au fost notificați cu privire la intentarea procesului civil, precum și faptul că **acea campanie denigrată nu ceruse niciodată eliminarea comentariilor, ci a mers direct în judecată. Dacă s-ar desființa secțiunea “comentarii” ar fi compromisă libertatea de a comunica informații pe internet. Elementele analizate în cauza Magyar nu pot fi aplicate în speța de față, întrucât știrea postată nu este lipsită de bază factuală, iar pârâțul nu a cerut anterior sesizării CNCD ștergerea respectivelor mesaje. CEDO a mai subliniat faptul că un sistem bazat pe un disclaimer privind responsabilitatea utilizatorilor pentru comentariile postate și un sistem de ștergere a comentariilor la o simplă solicitare a persoanei vizate pot constitui o alternativă pentru a se realiza un just echilibru între drepturile concurente implicate, în situația în care observațiile utilizatorilor terți nu se manifestă sub forma unor discursuri de incitare la ură și a unor amenințări directe la adresa integrității fizice a persoanelor. Chiar dacă autorul sesizării, A.Z., a selectat numai unele comentarii considerate ofensatoare la adresa comunității maghiare, la o lectură completă se poate observa că autorii respectivelor remarci au înțeles să-și exprime dezaprobarea nu față de comunitatea maghiară, ci față de primarul din localitatea respectivă.....*** Curtea mai reține, tot prin prisma jurisprudenței CEDO, că deși, agresive pe alocuri, comentariile la articolul postat de D.T., aceste comentarii nu se încadrează într-un discurs al urii sau al amenințărilor directe pentru integritatea fizică. Astfel, CEDO a reținut că *“deși textul în discuție fusese redactat în termeni foarte duri, peiorativi și insultători, cu toate acestea, declarația citită în ansamblul ei nu avea acest caracter, întrucât a fost făcută în contextul unei discuții cu privire la o chestiune de*

interes general și public. Comentariile au demonstrat oprobiul cu caracter emotional al reclamantului cu privire la acțiunile...”]

104. Prin urmare, Colegiul apreciază că nu se poate constata o faptă de discriminare, întrucât părțile reclamate nu au fost notificate anterior în vederea ștergerii comentariilor considerate denigratorii.

105. Având în vedere cele de mai sus, Colegiul director reține că petentul nu a solicitat reclamatului ștergerea comentariilor din spațiul public. Prin urmare, recomandăm ca, pe viitor, Fundația petentă să solicite reclamatului ștergerea comentariilor apreciate că ar conduce la un comportament ostil și degradant la adresa comunității maghiare.

106. În prezenta speță, Colegiul director recomandă, totuși, reclamaților să șteargă comentariile care pot instiga la ură sau pot fi considerate discriminatorii la adresa comunității maghiare din România.

107. Pentru considerentele de mai sus, având în vedere **mesajul transmis prin cele 3 postări, obiectivul urmărit de către reclamați, limbajul folosit**, Colegiul director constată că în speță nu s-au depășit limitele libertății de exprimare, fapt pentru care nu se impune o restrângere a acestei libertăți, respectiv a dreptului la opinie, drept consacrat prin art. 30 din Constituția României și art. 2 alin. 8 din O.G. nr. 137/2000.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, **cu unanimitate de voturi** a membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Raportat la postarea domnului, afirmațiile nu depășesc limitele libertății de exprimare;
2. Raportat la postarea domnului din 19.12.2020, afirmațiile nu depășesc limitele libertății de exprimare;
3. Raportat la postarea domnului din 20.12.2020, afirmațiile nu depășesc limitele libertății de exprimare;
4. Raportat la comentariile venite ca reacție la postările reclamaților, se reține lipsa solicitării exprese a petentului către reclamați de a șterge comentariile cu un posibil caracter discriminatru.
5. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

-

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DIACONU ADRIAN – Membru

GRAMA HORIA – Membru

HALLER ISTVAN – Membru

(mandat finalizat la data redactării prezentei)

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

(mandat finalizat la data redactării prezentei)

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

Red.: C.J. și C.M.I.

Data redactării: 14.07.2022

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.